

KUTSESTANDARD

Täiskasvanute koolitaja, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Täiskasvanute koolitaja, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Täiskasvanute koolitaja, tase 6 on koolitaja ettevalmistuse ja koolitamise kogemusega spetsialist, kes sihipäraselt loodud õppesituatsioonis toetab täiskasvanud inimeste õppimist ja enesearengut. Ta arvestab täiskasvanud õppija eripära ja grupiprotsessidega. Kavandab õppe ja viib läbi koolituse lähtuvalt sihtrühma vajadustest ning õppekava õpiväljunditest. 6. taseme täiskasvanute koolitaja valmistab ette koolitusprogrammi, valib õppe- ja hindamismeetodid ning valib või koostab vajalikud materjalid. Ta täidab tööülesandeid iseseisvalt ja vastutab oma töö tulemuste eest.

Kutsealal tegutsevad ka 5., 7. ja 8. taseme täiskasvanute koolitajad (vt lisa 1 Täiskasvanute koolitaja kutsete kirjeldused).

A.2 Tööosad

A.2.1 Õppeprotsessi ettevalmistamine

1. Õpperühma õpivajaduste väljaselgitamine.
2. Õppekava koostamine ja koolituse planeerimine.
3. Koolituse sisu ettevalmistamine.
4. Õppematerjalide ja -vahendite koostamine, valimine, kohandamine ja uuendamine.

A.2.2 Õppeprotsessi läbiviimine

1. Õppijate toetamine õpieesmärkide seadmisel.
2. Õppekeskkonna kujundamine.
3. Õppeprotsessi läbiviimine.
4. Grupiprotsesside suunamine.
5. Õpiväljundite saavutamise hindamine.

A.2.3 Õppeprotsessi analüüs ja hindamine

1. Informatsiooni kogumine.
2. Informatsiooni analüüsimine.
3. Hindamine.
4. Huvitatud osapoolte teavitamine õppe tulemustest.

A.2.4 Arendus-, loome- või teadustegevus täiskasvanukoolituse valdkonnas

1. Võrgustike ja/või töögruppide töös osalemine

A.2.5 Professionaalne enesearendamine

1. Enda tegevuse hindamine õppeprotsessis.
2. Oma füüsilise, vaimse ja emotsionaalse tervise hoidmine.
3. Kutse- ja erialane enesetäiendamine.

A.3 Töö keskkond ja eripära
Töökeskkonnale esitatavad nõuded sõltuvad õppijate erivajadustest, koolituse eesmärgist, õpiväljunditest ja valdkonnast, milles koolitust läbi viiakse. Koolitaja võtab vastutuse töökeskkonna nõuetele vastavuse eest.
A.4 Töövahendid
Töövahenditeks on õpet toetavad, sh info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja muud õppe läbiviimiseks ning loovtegevusteks vajalikud vahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Täiskasvanute koolitajale on olulised võimed ja iseloomomadused, mis toetavad koostööd, inimese arengut ja loovust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Täiskasvanute koolitaja, tase 6 on enamasti kesk-, kutse- või kõrgharidusega spetsialist, kes on läbinud täiskasvanute koolitaja koolituse ja/või arendanud oma kompetentse praktilise tegevuse käigus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Täiskasvanute koolitaja kutse ei eelda ühtse ametinimetuse olemasolu. Kutse omanik võib töötada erinevatel ametikohtadel.

B-osa KOMPETENTsusNõuded

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Õppeprotsessi ettevalmistamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Selgitab välja ja analüüsib konkreetse õpperühma õpi- ja erivajadusi ning nendest lähtuvalt seab eesmärgid ja õpiväljundid ning planeerib koolituse sisu (vt lisa 2 Kutsestandardis kasutatud terminid). 2. Koostab koolitusprogrammi ja planeerib oma tegevuse, lähtudes õppekavast (selle olemasolul). 3. Valmistab ette konkreetse koolituse sisu ja valib meetodika, lähtudes koolitusprogrammis/õppekavas fikseeritud õpiväljunditest ja varasemast tagasisidest. 4. Koostab ja/või kohandab õppematerjale, lähtudes õppekavast ja või koolitusprogrammist, teema käsitlemise loogikast ning õppekeskkonna võimalustest. Viitab korrektselt allikatele, arvestades autoriõigusi.	
B.2.2 Õppeprotsessi läbiviimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Selgitab õppijatele õppekavas ja/või koolitusprogrammis seatud õppe eesmärgid. Toetab õppijaid individuaalsete õpieesmärkide seadmisel, aidates siduda neid õppekavast tulenevate eesmärkidega. 2. Rakendab erinevaid võtteid õppimist toetava füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonna loomiseks. 3. Viib läbi õppeprotsessi, vajadusel muudab õppe etappide järjestust ja töövorme, kaasates õppijaid ja arvestades õpperühma vajadusi. 4. Märkab ja tunneb ära grupi arengus toimuvaid muutusi, reageerib olukorrale õpiprotsessi toetaval viisil. 5. Hindab õpiväljundite saavutamist vastavalt etteantud hindamiskriteeriumitele, valides sobivad hindamismeetodid.	
B.2.3 Õppeprotsessi analüüs ja hindamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Kogub õppijatelt arvamusi õppeprotsessi kohta, valides sobivad meetodid. 2. Analüüsib õppeprotsessi, lähtudes kavandatud eesmärkidest ja valides sobivad meetodid.	

3. Hindab õppeprotsessi, kasutades etteantud hindamiskriteeriume.	
4. Teavitab seotud isikuid õppe tulemustest, kasutades kokkulepitud meetodit ja tuginedes faktidele.	
B.2.4 Arendus-, loome- või teadustegevus täiskasvanukoolituse valdkonnas	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Osaleb koostöövõrgustike ja töögruppide tegevustes, avaldades arvamust ja tehes ettepanekuid täiskasvanukoolituse valdkonnas.	
B.2.5 Professionaalne enesearendamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Analüüsib ja hindab oma tegevust õppeprotsessis, toob välja enda tugevused ja arenguvajadused. 2. Hindab oma füüsilist, vaimset ja emotsionaalset seisundit, võtab kasutusele abinõud tasakaalu saavutamiseks ja säilitamiseks. 3. Hoiab end kursis uuemate suundadega täiskasvanukoolituse valdkonnas. Käsitleb ennast õppijana, vastutab enda arengu eest.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.6 Täiskasvanute koolitaja kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Valdab koolitusel käsitletavat valdkonda/teemat/ainet, hoiab end kursis valdkondlike uuendustega, arvestades valdkonna- ja ainealase teadmuse, teaduspõhisuse ja parimate praktikate ning õppekavast/koolitusprogrammist tulenevate nõuetega. 2. Teab täiskasvanukoolituse põhiprintsiipe ja lähtub koolitusel täiskasvanud õppija eripäradest. 3. Väärtustab täiskasvanud õppijat, järgib oma töös eetilisi norme (vt lisa 3 Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks) ja konfidentsiaalsusnõudeid; hoiab kutse mainet. 4. Järgib täiskasvanuõpet ja teisi valdkonna tegevusi reguleerivaid seadusi. 5. Annab õppijatele tagasisidet kogu koolitusprotsessi vältel. 6. Kasutab korrektset koolituse läbiviimise keelt kõnes ja kirjas. 7. Kasutab asjakohaseid IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) vahendeid õppeprotsessi ettevalmistamisel, läbiviimisel, hindamisel ja enesearengu toetamisel; oskab allikakriitiliselt veebipõhist infot otsida; teab digiõppe võimalusi ja oskab kasutada sobilikke metoodikaid digiõppe läbiviimiseks täiskasvanute koolituses; oskab luua, kasutada ja jagada veebipõhiseid materjale.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	21-06022017-02/9k
2. Kutsestandardi koostajad	Annika Allikas, Eesti Sisekoolituse Arendamise Liit Anu Harjo, Estonian Education Centre Kristel Jalak, DevelopDesign Koolitus & Konsultatsioon Larissa Jõgi, Tallinna Ülikooli Haridusteaduste instituut Tiina Jääger, Eesti Vabaharidusliit Anu Kaiv, Eesti Koolitusfirmade Liit Merle Lõhmus, Tallinna Tehnikaülikool Külli Meier, Danske Bank A/S Eesti filiaal Sirje Plaks, Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andras Marvi Remmik, Tartu Ülikooli Haridusteaduste instituut Jevgenia Smirnova, Eesti Töötukassa Terje Veide, Riigikantselei

3. Kutsestandardi kinnitaja	Hariduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	9
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	06.02.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	06.11.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	9
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2424 Töötajate koolituse ja täiendõppe tippspetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Adult educator, level 6
Soome keeles	Aikuiskouluttaja
Vene keeles	Преподаватель взрослых
C.3 Lisad	
Lisa 1 Täiskasvanute koolitaja kutsete kirjeldused	
Lisa 2 Kutsestandardis kasutatud terminid	
Lisa 3 Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks	